

La Cambra estima necessaris 390 M€ d'incentius en 5 anys per ajudar les empreses a fer la transició hídrica

- Josep Santacreu alerta que el bon estat de les reserves d'aigua a les conques internes catalanes no ens pot fer abaixar la guàrdia com en sequeres anteriors i fa una crida a no endarrerir les inversions necessàries per a la transició hídrica.
- L'Observatori de la Transició Hídrica constata que les empreses han reduït el seu consum d'aigua fins a un 8,1% durant la sequera, però ho han fet en un context de restriccions, temporal.
- Ara, cal construir un sistema d'estalvi estructurat amb continuïtat en el temps, independentment de l'evolució de la sequera, proporcionant a les empreses referents, més suport i més incentius.

Barcelona, 10 d'abril de 2025.- La transició hídrica representa el pas d'un model dependent de l'acumulació de l'aigua de pluja a un model que entengui l'aigua com un bé escàs i amb més pes de la dessalinització, la regeneració i la millora dels rendiments de les xarxes de distribució. Aquesta transició també comportarà un cost intern per a les empreses, que necessitaran **incentius per impulsar mesures per a l'estalvi i l'ús eficient de l'aigua** sense comprometre la seva sostenibilitat. Uns estímuls que requeririen una inversió estimada d'uns **390 milions d'euros en cinc anys**.

Així s'extreu de l'estudi *Transició Hídrica als Sectors i Activitats Econòmiques*, elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona en el marc de l'**Observatori de la Transició Hídrica** amb l'objectiu d'analitzar la demanda d'aigua del conjunt de les activitats econòmiques. L'estudi conclou que **les empreses necessiten millor assessorament, més suport i estímuls per a les inversions vinculades a la transició hídrica**. A més, la normativa sovint és una barrera per a la innovació i l'estalvi d'aigua a les empreses i **la inversió pública en R+D en aigua és insuficient**.

"La transició hídrica és cosa de tots/es i les empreses poden liderar des del sector privat un canvi de paradigma. Però **necessiten referents, més suport i més incentius**", ha afirmat el president de la Cambra de Comerç de Barcelona, Josep Santacreu, aquest dijous a l'acte de presentació de l'estudi a La Llotja de Mar. Santacreu ha celebrat que les pluges de març hagin situat els nivells dels embassaments de les conques internes per sobre del 60%, però ha fet una crida a **"no cometre el mateix error"** de després de la sequera dels anys 2007-2008 i aparcar les inversions en infraestructures del cycle de l'aigua: **"No podem abaixar la guàrdia**. Que ara tinguem els embassaments plens no significa ni de bon tros que haguem de deixar de banda la transició hídrica.

L'estudi assenyala **la necessitat que les empreses continuïn millorant la seva eficiència en el consum d'aigua** per tal de ser més resilients davant de nous episodis de sequera. En aquest sentit, **cal que des del sector públic es facilitin les inversions**, prioritzar projectes i actuacions innovadores en la gestió sostenible de l'aigua, millorar la gestió i el coneixement dels recursos hídrics a través de la **digitalització** i **implementar un marc legal que afavoreixi la implantació de nous processos i tecnologies**.

La mobilització d'incentius, estimada en 390 milions d'euros per l'estudi de la Cambra de Comerç de Barcelona, tindria un impacte tangible en l'estalvi i eficiència en l'ús d'aigua de la indústria i les activitats econòmiques i permetria **un estalvi d'aigua del 15%**, equivalent a la meitat de la capacitat de l'embassament de la Llosa del Cavall o al doble de la dessalinitzadora de La Tordera.

Actuacions per a la transició hídrica	Pressupost en 5 anys (M€)
Ajuts per a diagnòstics en aigua per a pimes	10
Ajuts per a la transició hídrica de les empreses	300
Ajuts per a la creació de les oficines de Transició hídrica	10
Ajuts per a la digitalització del cicle de l'aigua a les empreses industrials i de serveis	20
Ajuts a l'R+D i la innovació en l'àmbit de l'aigua aplicat i per a solucions per als sectors	50
TOTAL	390 M€

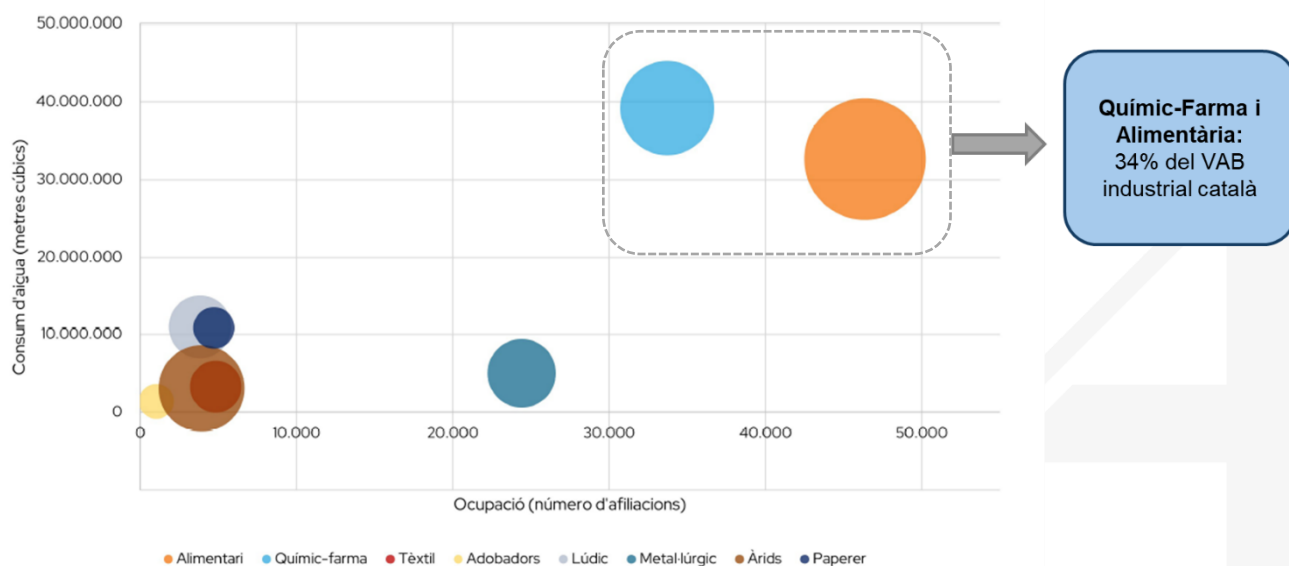
La importància d'un pla de transició hídrica centrat en el consum de les empreses

Per tal d'obtenir una fotografia fidedigna de la demanda d'aigua de les activitats econòmiques, l'anàlisi de la Cambra s'ha centrat en **10 indústries clau de l'economia catalana i que presenten diferents desafiaments en la gestió de l'aigua**: alimentari, carni, begudes, vitivinícola, metall-mecànic, químic i farmacèutic, cosmètic, paper i packaging, turístic i esportiu i recreatiu.

Una de les primeres conclusions de l'estudi és que les empreses han implementat mesures d'estalvi i han aconseguit reduir el consum durant l'últim període de sequera. En concret, les empreses van reduir un 4% el seu consum d'aigua entre els anys 2022 i 2023, i **durant el primer semestre del 2024 –el període més crític de l'estat dels embassaments de les conques internes– van consumir un 8,1% menys d'aigua** que en el mateix període de l'any anterior. **Els sectors que més aigua consumeixen tenen un pes econòmic rellevant**, com el químic i l'alimentari, que copen el 34% del

VAB industrial de Catalunya. Aquests sectors altament consumidors són també les activitats empresarials on s'identifiquen **més iniciatives d'estalvi, eficiència i reutilització d'aigua**.

Tot i que les empreses analitzades han reconegut que **les restriccions d'aigua han afectat la seva competitivitat**, les dades indiquen que el volum total d'aigua consumida per la indústria i altres activitats econòmiques s'ha reduït durant aquesta sequera **sense restar valor al seu VAB**.



Per posar en context aquestes dades, cal tenir present que la gestió de la demanda hídrica de les empreses depèn principalment de dos factors: les restriccions imposades per l'administració durant la sequera i la iniciativa individual de les empreses. Si bé les empreses grans tenen capacitat de dur a terme inversions importants en aquets àmbit, la major part del sistema productiu català està constituït per pimes. De fet, l'estudi ha constatat també que **la majoria de les empreses catalanes han pres les seves mesures d'estalvi en el marc de les restriccions associades a l'actual sequera**.

Parlar d'un estalvi d'aigua resultant de l'aplicació de restriccions per sequera, en ser mesures temporals, **no representa necessàriament un canvi estructural en el consum**. Tenint en compte que seques com l'actual deixaran de ser fenòmens puntuals en el context d'emergència climàtica, això desemboca en una altra important conclusió de l'estudi: **cal construir un sistema d'estalvi estructurat amb continuïtat en el temps, independentment de l'evolució de la sequera**.

La resposta a aquesta qüestió és **un pla de transició hídrica orientat a totes les empreses en l'horitzó 2025-2035**, amb un enfocament sectorial i acordat per tots els actors del sistema. Aquest pla ha d'estar orientat a la demanda d'aigua i **s'ha de desenvolupar en paral·lel a les inversions en infraestructures del cicle de l'aigua que ja contempla la Generalitat i mirar més enllà d'una legislatura**. Cal també un full de ruta per al món agrari, que no ha estat objecte d'aquest estudi, però que és un àmbit fonamental de la demanda hídrica ja que concentra el 72% del consum.

Per configurar aquest pla de transició hídrica empresarial, primer és necessària una fase de diagnosi amb una metodologia sòlida de seguiment de l'evolució de la productivitat de l'aigua dels sectors productius i una base de dades del consum industrial, ja que **falta informació detallada, desagregada i temporalitzada sobre el consum d'aigua per sectors i territoris**. Posteriorment, l'administració ha de pilotar amb la col·laboració del món empresarial la redacció i les empreses, per la seva part, hauran de definir i desenvolupar els seus propis plans d'estalvi d'aigua.

Portar a terme aquesta transició hídrica de manera correcta ens permetrà **reposicionar Catalunya com un país atractiu per tot tipus d'inversions**. No es pot oblidar que aquesta última sequera ha tingut repercussió en els mitjans internacionals i és probable que **moltes inversions que requereixen aigua es pensin dues vegades si Catalunya és el lloc adient**.

Casos d'èxit empresarial en la gestió de l'aigua

Tot i que Catalunya manquen estàndards d'aplicació a les empreses, existeixen casos d'èxit d'empreses catalanes que han portat terme accions d'estalvi i ús eficient de l'aigua a les seves instal·lacions. Durant l'acte de presentació de l'estudi s'han exposat els casos de 3 empreses:

Coca-Cola Europacific Partners: empresa encarregada de produir, distribuir i comercialitzar productes de Coca-Cola a Europa Occidental i part de l'Àsia-Pacífic. A la planta de Martorelles (Vallès Oriental), ha implementat diverses mesures innovadores per reduir el consum d'aigua, aconseguint utilitzar només 1,77 litres per cada litre de producte fabricat. Aquestes mesures inclouen l'ús d'un sistema d'osmosi inversa que optimitza el filtratge i minimitza el malbaratament d'aigua, així com un sistema de monitoratge en temps real que permet detectar desviacions i actuar-hi immediatament. A més, impulsa projectes mediambientals per protegir les conques hidrogràfiques locals, com la reutilització d'aigua residual per mantenir una llacuna artificial.

Hotel Samba: un establiment familiar de tres estrelles situat a Lloret de Mar, va iniciar el seu compromís amb la sostenibilitat l'any 1997 amb una reforma integral per reduir els consums d'aigua, energia i gas. Una de les mesures més destacades va ser la reutilització d'aigües grises (procedents de dutxes i rentamans) per a la descàrrega d'inodors, la qual cosa va permetre reduir el consum d'aigua per persona de 400 a 150 litres diaris. L'hotel també ha adoptat altres accions com un sistema de reg intel·ligent, la reducció de la fondària de la piscina i campanyes de sensibilització adreçades a turistes i personal per fomentar l'estalvi d'aigua. Paral·lelament, participa en projectes d'R+D per continuar millorant la seva eficiència hídrica.

Família Torres: empresa arrelada al Penedès des del segle XVI i amb celler propi a Vilafranca del Penedès des del 1870. Des del 2008 impulsa un programa amb el qual ha reduït prop d'un 40% les emissions de CO₂ per ampolla i es marca com a objectiu assolir emissions netes zero el 2040. Pel que fa a l'ús de l'aigua, el celler es proveeix principalment de fonts pròpies i d'aigua de pluja. A més, ha implementat un cicle d'aigua sostenible amb tècniques com la reutilització d'aigües residuals per al reg, neteja i refrigeració; la recollida d'aigua de pluja; i la recirculació de l'aigua d'esbandit a

l'embotelladora. Actualment l'empresa continua treballant per assolir l'autosuficiència hídrica i continuar sent un referent en sostenibilitat en el sector vitivinícola.

Aitasa: Aigües Industrials de Tarragona (AITASA), fundada el 1965 per subministrar aigua a la indústria química, ha esdevingut una infraestructura clau al territori. Davant l'escassetat d'aigua provocada pel canvi climàtic, impulsa projectes pioners de sostenibilitat hídrica. El 2012, juntament amb l'Agència Catalana de l'Aigua, va iniciar un projecte per reutilitzar aigües depurades, estalviant un 20% del consum d'aigua natural i reduint abocaments al mar. El 2022 va posar en marxa una nova planta per tractar conjuntament aigües industrials, millorant-ne la qualitat i facilitant la seva reutilització. L'objectiu és assolir una circularitat del 40% en el consum d'aigua. El 2023, el 43% de l'aigua distribuïda per AITASA ja provenia d'aigües regenerades.

Què és l'Observatori de la Transició Hídrica

L'Observatori per la Transició Hídrica (OTH) de la Cambra de Comerç de Barcelona té com a objectiu portar a terme un **treball d'anàlisi i proposta en el terreny de la transició hídrica** amb la voluntat i compromís de col·laborar amb l'administració per a la **construcció d'un nou model hídric**.

L'OTH treballa per construir propostes de cara a aquest nou model, tant pel que fa als recursos hídrics com al consum de l'aigua, i dissenyar **un pla d'actuació per assegurar una transició hídrica factible i sostenible**. Tot plegat, posant el focus en les empreses, tenint en compte les particularitats de cada sector productiu i les seves necessitats específiques pel que fa al consum d'aigua.

L'Observatori treballa en àmbits com el seguiment de la planificació i l'execució d'**infraestructures**, l'anàlisi del **consum hídric i els reptes de cada sector productiu** de l'economia de cara a l'estalvi de l'aigua, i **recollir informació sobre la governança de l'aigua**, analitzant la regulació i incentivació de la seva gestió, per tal proposar vies que facilitin la implantació de millores.

Finalment, en el marc del nou model hídric, l'Observatori de la Transició Hídrica treballa també per **posicionar les empreses de Catalunya com a referents mundials (sobretot al Mediterrani) en la gestió de situacions d'emergència hídrica** i la transició cap a nous models, com ho són les empreses en altres llocs del món que pateixen la mateixa situació d'emergència climàtica.

Web de l'OTH: <https://cambrabcn.org/observatori-de-la-transicio-hidrica/>